

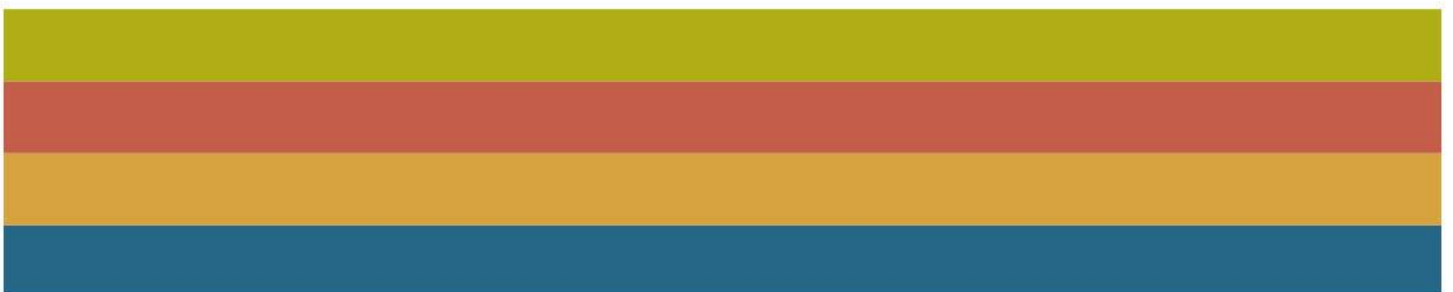

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan Buitengebied Berkelland 2016

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport

19 april 2016 / projectnummer: 3073

1. Hoofdpunten van het MER

De gemeente Berkelland heeft het voornemen om een bestemmingsplan buitengebied op te stellen, om de verouderde bestemmingsplannen die dateren van vóór de herindeling van 2005 te vervangen. Het bestemmingsplan buitengebied Berkelland 2012 is in 2014 door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State vernietigd, omdat volgens de Afdeling de effecten van de maximale mogelijkheden van dat plan niet voldoende waren onderzocht in het plan-milieueffectrapport (MER). De gemeente wil het nieuwe bestemmingsplan met inachtneming van deze rechterlijke uitspraak opstellen. Omdat het plan kaderstellend is voor m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten en niet is uitgesloten dat het significante negatieve effecten heeft op nabijgelegen Natura 2000-gebieden¹, moet een plan-MER worden opgesteld. De gemeenteraad van Berkelland is bevoegd gezag voor de m.e.r.-procedure.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie')² beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- inzicht in de huidige, feitelijke situatie en in de ontwikkelbehoefte van agrarische bedrijven in het plangebied;
- een onderbouwing van de totstandkoming van de alternatieven en van de gehanteerde referentiesituatie;
- beschrijving van een alternatief dat geen aantasting van natuurlijke kenmerken van nabijgelegen Natura 2000-gebieden met zich brengt;
- beschrijving van een alternatief dat de ontwikkelingsmogelijkheden baseert op de verschillende voorkomende landschapstypen in het plangebied;³
- beschrijving van de maximaal mogelijke effecten van het voornemen op natuur, bodem en water, landschap, cultuurhistorie en leefomgeving, inclusief een Passende beoordeling als significante gevolgen niet zijn uit te sluiten.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. De Commissie bouwt in haar advies voort op de notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna: NRD).⁴ Dat wil zeggen dat ze in dit advies niet ingaat op de punten die naar haar mening in deze notitie voldoende aan de orde komen.

¹ Het gaat om de volgende gebieden: Stelkampsveld, Buurserzand & Haaksbergerveen, Moore und Heiden, Lüntener Fischteich un Ammeloer Venn, Zwillbrocker Venn/Ellewicker Feld, Korenburgerveen, Krosewicker Grenzwald.

² De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectstukken, voor zover digitaal beschikbaar, vindt u door op www.commissiemer.nl projectnummer 3073 in te vullen in het zoekvak.

³ Er kan ook voor worden gekozen om één alternatief te beschrijven dat zowel geen aantasting van natuurlijke kenmerken met zich brengt als de ontwikkelingsmogelijkheden baseert op de verschillende voorkomende landschapstypen in het plangebied.

⁴ Notitie Reikwijdte en Detailniveau plan m.e.r. bestemmingsplan Buitengebied Berkelland 2016, Tauw, 11 januari 2016.

2. Achtergrond en besluitvorming

2.1 Achtergrond, probleemstelling en doel

Het doel van het plan is behoud en waar mogelijk de ontwikkeling van de ruimtelijke en functionele kwaliteit van het plangebied.⁵ Presenteer, gelet hierop, in het MER een beknopte integrale visie op de ontwikkeling van het buitengebied voor onder andere veehouderij, verblijfsrecreatie, natuur en landschap. De Commissie adviseert om vanuit deze visie de doelen en ambities die voor de komende tien jaar voor dit bestemmingsplan gelden weer te geven. Deze kunnen vervolgens uitgewerkt worden in zo kwantitatief mogelijke criteria die als toetsingskader voor de beoordeling van de effecten van het voornemen en de alternatieven kunnen dienen.

2.2 Beleidskader

De beleidsmogelijkheden in het bestemmingsplan worden deels bepaald door de bovenlokale context, zoals provinciaal en landelijk beleid en regelgeving en de ontwikkelingen daarin. De NRD geeft een overzicht van de relevante kaders. Benoem de eisen en randvoorwaarden voor het voornemen die daaruit voortkomen.

Geef in het MER aan welke wet- en regelgeving en welk beleid relevant is voor het bestemmingsplan buitengebied 2016 en of het voornemen kan voldoen aan de randvoorwaarden die hieruit voortkomen. Ga daarbij in ieder geval in op:

- Het actuele beleid van de provincie Gelderland m.b.t. veehouderij en stikstof, landschapsbescherming en -ontwikkeling, windenergie en niet-agrarische functies in het buitengebied;
- De actuele stand van zaken met betrekking tot de in voorbereiding zijnde Omgevingswet en het opstellen van omgevingsplannen; geef aan hoe met het opstellen van het MER voor het bestemmingsplan hierop al zoveel mogelijk wordt ingespeeld.

Gemeentelijk beleid

Ga in op de rol die de gemeente kan spelen bij:

- het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen in de Natura 2000-gebieden (bijvoorbeeld door bij te dragen aan de maatregelen in (toekomstige) beheerplannen);
- het faciliteren van een milieuhygiënisch gezonde veehouderijsector.

Maak hiervoor in het MER inzichtelijk welke maatregelen door middel van gemeentelijk beleid mogelijk zijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het faciliteren van bedrijfsbeëindigingen, het sarnen van niet gebruikte milieuvergunningen en het herbestemmen van niet meer in agrarisch gebruik zijnde locaties.

Vertaal het te voeren beleid in toetsbare criteria op basis waarvan kan worden bepaald welke mate het voornemen de gewenste beleidsontwikkeling op deze terreinen positief, neutraal of

⁵ NRD, blz. 8.

negatief beïnvloedt. Geef aan welke eisen de gemeente stelt aan de uitbreiding van bestaande agrarische bedrijfslocaties (en zo nodig situering en inrichting van nieuwe locaties) en de maatvoering en vormgeving van bedrijfsgebouwen.

Te nemen besluit(en)

De m.e.r.-procedure wordt doorlopen voor het bestemmingsplan. Daarnaast zullen andere besluiten genomen worden voor de realisatie van het voornemen. Geef aan welke besluiten dit zijn, wie daarvoor het bevoegde gezag is en wat globaal de tijdsplanning is.

3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Algemeen

Het bestemmingsplan Buitengebied 2016 van de gemeente Berkelland gaat het kader vormen voor een aantal m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten. In de NRD worden de uitbreidingsmogelijkheden van bouwpercelen van bestaande agrarische bedrijven genoemd. Geef aan of er nog andere ontwikkelingen worden meegenomen die aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben.

Beschrijf hoe de gestelde doelen de keuze en de afbakening van de alternatieven hebben bepaald.

Beschrijf in het MER welke uitgangspunten voor landschapsbescherming en landschappelijke ontwikkeling van het buitengebied worden gehanteerd en hoe deze worden vertaald in randvoorwaarden en criteria waarop ontwikkeling van (agrarische) bedrijven en functieverandering in het buitengebied kan worden beoordeeld. Geef daarbij aandacht aan de gebiedsspecifieke diversiteit, de ontstaansgeschiedenis van landschappen en cultuurhistorische waarden die in het buitengebied van Berkelland voorkomen.⁶

Maximale mogelijkheden

Beschrijf in het MER hoeveel ontwikkelruimte het bestemmingsplan maximaal kan bieden aan activiteiten die aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben, al dan niet in cumulatie. Ga daarbij ook in op de locaties of gebieden waar deze activiteiten beoogd worden. De mogelijkheden voor ontwikkelingen die wijzigingsbevoegdheden, ontheffingen en vrijstellingen in het plan bieden, moeten ook worden meegenomen bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit.

Ga voor het bepalen van de worst case situatie niet uit van historisch gangbare vulgraden, maar van realistische, als de bouwblokrimte een beperkende factor is.⁷

⁶ Het LOP en de daarop gebaseerde Marke-werkboeken uit 2008 bieden hiervoor een goede basis. De reconstructiegebiedscommissie is weliswaar opgeheven, maar het waardevolle materiaal uit dit LOP zou voor het Bestemmingsplan Buitengebied kunnen worden gebruikt als een handzaam handboek voor kwaliteitsbewaking en -verbetering in het buitengebied van Berkelland.

⁷ Voor melkveehouderij wordt volgens bijlage 2, Onderzoeksmethodiek uitgegaan van een maximale vulgraad (20%) die veel lager is dan wat praktisch gezien mogelijk is.

Ga ook in op de niet m.e.r.-plichtige ontwikkelingen die het plan mogelijk maakt voor zover deze onderdelen aanzienlijke milieugevolgen hebben, al dan niet in cumulatie met de m.e.r.-plichtige activiteiten.

3.2 Alternatieven

Milieugebruiksruimte

De NRD geeft aan dat het voor gemeenten niet langer mogelijk om dezelfde (ruimtelijke) ontwikkelingsmogelijkheden te bieden als in de nu nog geldende bestemmingsplannen. Gelet hierop is in het plan van aanpak voor het bestemmingsplan vastgelegd dat het nieuw te maken bestemmingsplan voor agrarische bedrijven alleen ontwikkelingsmogelijkheden gaat bieden als daarbij geen sprake is van een toename van de ammoniakemissie op bedrijfsniveau.

Voor het bepalen van de ontwikkelingsmogelijkheden voor het bestemmingsplan binnen de wettelijke en beleidskaders raadt de Commissie aan de milieugebruiksruimte te bepalen aan de hand van de volgende systematiek:

- 1) Geef de omvang aan van de ruimte die er is voor een toename van de milieubelasting. Dit wordt bepaald door de wet- en regelgeving en gemeentelijk beleid voor natuur, geur, luchtkwaliteit, geluid en door de heersende milieubelasting. Ga ook in op provinciaal en landelijk beleid dat in ontwikkeling is.
- 2) Breng de feitelijke situatie (waaronder ook het emissieplafond uit de geldende vergunning) voor de agrarische bedrijven in beeld én zo mogelijk de behoefte aan stoppen, continueren of uitbreiding, hervestiging en nieuwvestiging van activiteiten met milieueffecten zoals grondgebonden en niet-grondgebonden veehouderij, glastuinbouw en niet-agrarische activiteiten.
- 3) Bepaal aan de hand hiervan de bestaande en de te verwachten toe- en/of afname van de emissie van stikstofverbindingen en geur en fijn stof als de gewenste uitbreidingen of vestigingen gerealiseerd zouden worden.
- 4) Geef aan welke ruimte de gemeente aan (nieuwe) initiatieven wil en kan geven in het op te stellen bestemmingsplan, op basis van de beschikbare ruimte, de reële behoefte en de toe- en afname in milieubelasting.
- 5) Wanneer blijkt dat de milieugebruiksruimte onvoldoende is om te voorzien in de ontwikkelbehoefte, maak dan inzichtelijk welke (mitigerende) maatregelen genomen kunnen worden, of als dat niet of onvoldoende mogelijk blijkt, welke prioriteiten of voorwaarden worden gesteld.

De milieugebruiksruimte is ook van belang voor toekomstige bestemmingsplanuitwerkingen: nieuwe ontwikkelingen kunnen dan individueel getoetst worden aan de voor dit bestemmingsplan reeds in beeld gebrachte milieugebruiksruimte. Besteed bij het bepalen van de milieugebruiksruimte in ieder geval aandacht aan:

- vermestende en verzurende stoffen, niet alleen vanuit de niet-grondgebonden veehouderij, maar ook de grondgebonden veehouderij en de mestverwerking en -bewerking;
- verstoring gevoeligheid van kwetsbare natuur;
- de gewenste landschappelijke en ruimtelijke kwaliteiten en de bestaande cultuurhistorische waarden;
- de randvoorwaarden door geur- of geluidsgevoelige objecten;
- de ontwikkeling in en verspreiding van de recreatiedruk in het gebied.

Werk de milieugebruiksruimte zoals die volgens voorgaande methodiek is bepaald voor het plangebied, uit in alternatieven die inzichtelijk maken waar de belangrijkste keuzemogelijkheden voor de gemeente liggen.

Gelet op de huidige achtergronddepositie in het studiegebied zal vooral van belang zijn om in het MER een alternatief te beschrijven waarbij aantasting van natuurlijke kenmerken wordt voorkomen. De Commissie geeft in overweging om hiertoe per bedrijf aan te geven in welke mate met toepassing van stalmaatregelen, de bouwvlakken voor stallen kunnen worden uitgebreid zonder toename van stikstofdepositie op nabijgelegen natuurgebieden te veroorzaken. Verwerk deze informatie in een alternatief.

3.3 Referentie

De (milieueffecten van de) huidige situatie plus de autonome ontwikkeling vormen gezamenlijk de referentiesituatie voor het MER⁸, waarmee het voornemen en de alternatieven vergeleken moeten worden. De NRD geeft een juiste beschrijving van de referentiesituatie. Het is belangrijk om een goed beeld te krijgen van de referentiesituatie: hierdoor wordt bepaald welke milieuruimte er nog is voor verdere ontwikkelingen.

Beargumenteer waarom ontwikkelingen wel of niet zijn meegenomen en waarom ze gezien worden als huidige situatie, autonome ontwikkeling of onderdeel van het voornemen.

Beschrijf voor het aspect ammoniakdepositie in ieder geval:

- de bestaande situatie en de te verwachten ontwikkeling van de achtergronddepositie van verzurende en vermestende stoffen;
- de emissie van verzurende/vermestende stoffen in het plangebied zelf en de hieruit voortvloeiende depositie op kwetsbare natuur, waaronder Natura 2000-gebieden en het Gelders Natuur Netwerk (voorheen Ecologische Hoofdstructuur).

Als gebruik wordt gemaakt van een planregel die negatieve effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van ammoniakdepositie moeten voorkomen, beschrijf dan in het MER hoe deze planregel is geformuleerd.

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1 Algemeen

Beschrijf in het plan-MER niet alleen de m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten maar alle relevante ontwikkelingen met mogelijk aanzienlijke milieueffecten die het nieuwe bestemmingsplan mogelijk maakt. Ook eventuele functiewijzigingen in het plangebied kunnen van belang zijn voor de bepaling van de milieugevolgen van het voornemen. Beschrijf in ieder geval de milieugevolgen van de activiteiten die het nieuwe bestemmingsplan maximaal mogelijk

⁸ De vergelijkingsbasis voor de Passende beoordeling is niet hetzelfde als de referentiesituatie in het plan-MER. Zie hiervoor paragraaf 4.2.1.

maakt, inclusief mogelijke ontheffingen, wijzigingsbevoegdheden en vrijstellingen (worst case situatie).

De omvang van het studiegebied wordt bepaald door het optreden van milieugevolgen en kan per milieuaspect verschillen. Beschrijf en motiveer per milieuaspect de omvang van het studiegebied. Breng bij de beschrijving van milieugevolgen de effecten –waar relevant– ook cumulatief in beeld.

De effectbeschrijving dient een detailniveau te hebben dat voldoende is voor de besluitvorming.

Voor milieuaspecten waarvan de gevolgen naar verwachting ver onder de grenswaarden blijven, is een globale en kwalitatieve effectbeschrijving voldoende. Beschrijf bij (mogelijke) knelpunten (zoals bij de depositie van verzurende en vermestende stoffen en recreatiedruk op kwetsbare natuur) de effecten kwantitatief. Geef, indien relevant, bandbreedtes, leemten in kennis en onzekerheden in de effectbeschrijving weer.

4.2 Landschap en cultuurhistorie

Beschrijf de aanwezige landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden. Maak de ligging van waarden inzichtelijk met behulp van kaartmateriaal.

Geef een waardering van deze karakteristieke elementen en geef aan welke gevolgen het plan voor deze waarden heeft of kan hebben. Ga in op mogelijkheden voor mitigerende maatregelen.

Ga niet alleen in op de afzonderlijke cultuurhistorische en landschappelijke waarden, maar ook op de samenhang tussen deze waarden binnen het plangebied. Bespreek ook de mogelijke (positieve en negatieve) gevolgen van het plan voor deze samenhang. Geef aan waar en hoe negatieve effecten op deze waarden via het bestemmingsplan kunnen worden voorkomen of beperkt. Dit kan bijvoorbeeld door regels voor de situering en inpassing van bouw-mogelijkheden op te nemen die de beleving van het landschap verbeteren en de kwaliteit ervan verhogen. Ga daarbij in op:

- de negatieve effecten op bestaande landschappen (en hoe deze effecten te mitigeren), zoals de aantasting van bestaande houtwallen door nieuwe bouwblokken of afname van de leesbaarheid van het essen- en kampenlandschap;⁹
- de mogelijkheden om geboden ontwikkelingen aan te laten sluiten bij de landschappelijke opbouw van het buitengebied van Berkelland;
- de kansen per landschapstype om landschapskwaliteiten te verhogen of nieuwe toe te voegen.¹⁰

Beschrijf, gelet op de verschillende landschapstypen in het plangebied, een alternatief waarbij ontwikkelingen zo veel mogelijk zijn afgestemd op het betreffende landschapstype.

⁹ Als voorbeeld voor het eerste kunnen aandachtspunten zijn voor de bepaling van effecten: omvang, hoogte, geleding en oriëntatie van gebouwen en een passend gebruik van (nieuwe) landschapselementen als bosjes, singels en wallen om grootschalige bebouwing in te passen in het bestaande landschap.

¹⁰ Bijvoorbeeld gebruik makend van bestaande en/of nieuwe landschapselementen (beplante zandwegen, waterlopen, bosjes en singels etc.) kan een nieuw groen raamwerk worden gemaakt (mede t.b.v. recreanten en bewoners) waarbinnen de nieuwe ontwikkelingen (gebouwen, verkeer) kunnen worden ingepast. Een beeldkwaliteitplan kan hierbij behulpzaam zijn.

Het LOP en de daarop gebaseerde twaalf Marke-werkboeken bieden in de ogen van de Commissie een zeer bruikbare grondslag voor deze onderlegger en voor het opstellen van een landschappelijk toetsingskader bij toekomstige vergunningaanvragen op basis van het nieuwe bestemmingsplan.

4.3 Natuur

Geef een kenschets van de in het studiegebied aanwezige natuur. Het MER moet duidelijk maken welke gevolgen het plan kan hebben voor de natuurgebieden en de beschermde natuurwaarden. Breng ook niet beschermde natuurwaarden binnen het plangebied in beeld. Geef van zowel de natuurwaarden binnen als buiten het plangebied de status aan (in ieder geval Natura 2000-gebieden, Beschermde natuurmonumenten, Wav-gebieden en Gelders Natuurnetwerk). Geef aan of het plan naast mogelijke natuureffecten door verzurende en vermestende emissies ook andere natuureffecten kan hebben, zoals verstoring of verdroging.

4.3.1 Natura 2000

De in het MER te beschrijven gevolgen voor Natura 2000-gebieden (in Nederland en Duitsland)¹¹ en eventueel Beschermde Natuurmonumenten¹² kunnen worden gecombineerd met de Passende beoordeling. In de NRD is al aangegeven dat deze wordt opgesteld. Een Passende beoordeling moet worden gemaakt als significante gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden (in cumulatie met andere plannen of projecten) niet op voorhand kunnen worden uitgesloten. Om te beoordelen of sprake is van significante gevolgen op Natura 2000-gebieden, moet het voornemen worden vergeleken met de huidige, feitelijke situatie.

De Passende beoordeling moet herkenbaar worden opgenomen in het plan-MER.

Stikstofdepositie

In het MER moet aangegeven worden waar voor vermessing en verzuring gevoelige gebieden liggen ten opzichte van het plangebied. Gebruik daarvoor duidelijk kaartmateriaal. Geef per relevant gebied aan:

- de (instandhoudings)doelstellingen;
- de kritische depositiewaarden van voor depositie gevoelige habitattypen en relevante leefgebieden van soorten;
- de heersende achtergrondconcentratie van verzurende en vermestende stoffen;
- de deposities die optreden op de verschillende gebieden (en indien relevant de locaties van gevoelige habitattypen en leefgebieden van soorten) als de maximale mogelijkheden benut zouden worden;
- de gevolgen van de vermestende en verzurende deposities voor de instandhoudingsdoelstellingen van de omliggende Natura 2000-gebieden.

Geef aan of er, in cumulatie met andere plannen of activiteiten buiten het plangebied, een (verdere) overschrijding ontstaat van de kritische depositiewaarden door de mogelijkheden

¹¹ Het gaat om de volgende gebieden: Stelkampsveld, Buurserzand & Haaksbergerveen, Moore und Heiden, Lüntener Fischteich un Ammeloer Venn, Zwillbrocker Venn/Ellewicker Feld, Korenburgerveen, Krosewicker Grenzwald.

¹² In de omgeving zijn Wildenborch/Bosket en De Zumpe gelegen.

die het bestemmingsplan biedt. Ga in op welke locaties sprake is van een toename en op welke locaties een afname plaatsvindt in vergelijking met de huidige situatie.

Geef aan welke emissiebeperkende maatregelen genomen kunnen worden. Ga eventueel ook in op effectgerichte maatregelen, voortbordurend op de beheerplannen voor de verschillende Natura 2000-gebieden. Ook kan worden nagegaan of een zonering van activiteiten in nabijheid van natuurgebieden soelaas biedt.

Tot slot wijst de Commissie op de Handreiking passende beoordeling stikstofaspecten bestemmingsplannen die aangeeft hoe bij de effectbeoordeling van de PAS-informatie en instrumenten (AERIUS) gebruik worden gemaakt.¹³ Ga ook in op de eventuele gevolgen van het plan voor de effectiviteit van PAS-herstelmaatregelen.

Overige gevolgen

Beschrijf de mogelijke gevolgen van uitbreiding van de overige ontwikkelingen die het plan mogelijk maakt voor de Natura 2000-gebieden. Daarbij kan worden gedacht aan verstoring door licht, geluid, beweging en betreding van hiervoor gevoelige vegetaties.

4.3.2 Gelders Natuurnetwerk

Bepaal voor het Gelders Natuurnetwerk (GNN) wat de 'wezenlijke kenmerken en waarden' zijn. Onderzoek welke gevolgen het initiatief op deze actuele en potentiële kenmerken en waarden heeft. Voor het GNN geldt een 'nee-tenzij'-regime, uitgewerkt in de Gelderse Omgevingsverordening 2014. Ga in op deze uitwerking van het 'nee, tenzij'-regime. Beschrijf bij eventuele gevolgen welke mitigerende maatregelen genomen kunnen worden. Betrek bij de beschrijving en beoordeling ook de zeer kwetsbare gebieden die zijn aangewezen op grond van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav).

4.3.3 Bescherming van (leefgebieden van) soorten

Breng op hoofdlijnen de verspreiding van beschermde soorten in het plangebied in beeld, bijvoorbeeld aan de hand van leefgebieden. Beschrijf de meest waardevolle/kwetsbare soorten, waar zij voorkomen en welk beschermingsregime voor de betreffende soort geldt.¹⁴ Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor relevante soorten¹⁵ en bepaal het risico op overtreding van verbodsbepalingen, zoals het verbod op het verstoren van een vaste rust- of verblijfplaats.¹⁶ Ga, voor zover relevant, in op de gevolgen van de activiteiten die het bestemmingsplan mogelijk maakt voor de staat van instandhouding van de betreffende soort.

¹³ De Handreiking passende beoordeling stikstofaspecten bestemmingsplannen, Ministerie van EZ, 17 juni 2015.

¹⁴ Op grond van de Flora- en faunawet en de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen bestaan er vier verschillende beschermingsregimes. Welk regime van toepassing is, is afhankelijk van de groep waartoe de soort behoort. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende categorieën: tabel 1 (algemene soorten), tabel 2 (overige soorten), tabel 3 (Bijlage IV Habitatrichtlijn-/ bijlage 1 AMvB-soorten) en vogels. Houd er rekening mee dat de nesten van vijftien vogelsoorten (met name roofvogels en uilen) jaarrond beschermd zijn waardoor een onthefingsverplichting aan de orde kan zijn.

¹⁵ Bij de inventarisatie van de beschermde soorten kan onder andere gebruik worden gemaakt van gegevens van het Natuurloket: www.natuurloket.nl en protocollen van de Gegevensautoriteit Natuur: www.gegevensautoriteitnatuur.nl.

¹⁶ De verbodsbepalingen zijn opgenomen in art. 8 (planten) en 9 - 12 (dieren) van de Flora- en faunawet.

Beschrijf mitigerende en/of compenserende maatregelen die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen. Ga specifiek in op een mogelijke toename van lichthinder (onder andere vanuit de melkrundveehouderij) op de beschermde soorten.

4.4 Bodem en water

Geef in het MER aan welke gebieden bekend zijn als bodembeschermingsgebied, grondwaterbeschermingsgebied, hydrologisch aandachtsgebied en verdroogd gebied, waar fosfaatdoorslag dreigt en welke gevolgen de status van deze gebieden heeft voor de planonderdelen. Beschrijf in het MER de mogelijke effecten van alle relevante activiteiten op de bodemkwaliteit, geomorfologie, oppervlaktewater (kwantiteit en kwaliteit) en grondwater (kwantiteit en kwaliteit).

Neem de voor de m.e.r. relevante resultaten van de watertoets in het MER op. Geef aan in hoeverre afstemming met de waterbeheerder heeft plaatsgevonden en wanneer en welke procedures in het geding zijn bij ontwikkelingen waarbij gevolgen voor bodem en water te verwachten zijn.

4.5 Leefmilieu

4.5.1 Verkeer

Geef de mogelijke effecten van het plan op de verkeersveiligheid (zoals voor schoolkinderen en recreatieve fietsers) op smalle buitenwegen als gevolg van meer en veranderende agrarische bedrijvigheid en toename van gemotoriseerd (recreatie)verkeer.

4.5.2 Luchtkwaliteit

Om de alternatieven onderling en met de referentiesituatie te kunnen vergelijken is het noodzakelijk om de effecten op de luchtconcentraties van fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}) en NO_x te beschrijven. Geef aan of op verblijfslocaties in het plangebied een overschrijding van de grenswaarden kan optreden.

4.5.3 Geur

De Commissie adviseert inzicht te geven in de (cumulatie van) geurbelasting, het aantal geurbelaste gevoelige bestemmingen en de geurhinder, ook buiten het plangebied. Geef ook de gehanteerde normering voor geurgevoelige bestemmingen en toets de effecten daarop. Geef knelpunten weer en welke milieugebruiksruimte er voor de geurbelasting en geurhinder aanwezig is bij woon- en werkgebieden. Maak daarbij gebruik van kaarten met de huidige en toekomstige geurniveaus zodat duidelijk wordt waar er een toe- of afname is. Geef aan hoe de referentiesituatie, het voornemen en de alternatieven zich verhouden tot de Wet geurhinder en veehouderij en het lokale beleid (zoals de gemeentelijke geurhinderverordening).

Betrek hierbij ook zo nodig het geurbeleid van de omliggende gemeenten, als dat van invloed kan zijn op geurbelasting in de eigen gemeente.

4.5.4 Geluid

Maak inzichtelijk in hoeverre de alternatieven kunnen leiden tot toename van geluid. Ga in op de ligging van geluidsgevoelige bestemmingen en mogelijke knelpunten met wet- en regelgeving of lokaal geluidsbeleid.

4.5.5 Gezondheid

Ga in op de risico's voor de volksgezondheid in het gebied en de mogelijke (cumulatieve) effecten van geluid, geur en luchtkwaliteitverandering door het voornemen en de alternatieven hierop.

Beschrijf daarnaast in het plan-MER de risico's met betrekking tot zoönosen, zoals MRSA, ESBL, Vogelgriep en Q-koorts. Ga vooral in op de mogelijke maatregelen die getroffen kunnen worden om de risico's voor de omgeving zoveel mogelijk te beperken.

Besteed aandacht aan het rapport "Mogelijke effecten van intensieve-veehouderij op omwonenden: onderzoek naar potentiële blootstelling en gezondheidsproblemen" en het advies van de Gezondheidsraad "Gezondheidsrisico's rond veehouderijen".

4.6 Externe veiligheid

Besteed in het MER aandacht aan de (mogelijke) risico's verbonden aan de aanwezige gaslocaties, buisleidingen en hoogspanningslijnen die in het gebied voorkomen in relatie met de beoogde ontwikkelingen in het bestemmingsplan. Maak in het MER duidelijk hoe de bovenlokalen kaders doorwerken naar lokaal niveau en stel vast welke eisen en randvoorwaarden voor het voornemen daaruit voortkomen.

Aan industriële mestvergisters zijn veiligheidsrisico's verbonden. Als deze worden mogelijk gemaakt, is dus sprake van nieuwe risicovolle inrichtingen.

5. Overige aspecten

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in milieu-informatie' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

5.1 Kaart- en ander beeldmateriaal

Gebruik in het MER recent kaartmateriaal (met legenda), dat de teksten inzichtelijk maakt en verduidelijkt. Neem in ieder geval kaarten op met daarop:

- de ligging en omvang van de bestaande bedrijven, in het bijzonder de recreatie- en veehouderijbedrijven in het buitengebied;

- de ligging van Natura 2000-gebieden en andere natuur in en in de nabijheid van het plangebied;
- de situering en status van landschappelijk en cultuurhistorisch waardevolle gebieden en elementen.

Maak wat betreft landschap en cultuurhistorie ook gebruik van andere beeldmateriaal zoals foto's, schetsen, profielen en 3D tekeningen.

Neem in ieder geval één kaart op met daarop aangegeven alle gebruikte topografische aanduidingen en relevante deelgebieden.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: burgemeester en wethouders van Berkelland

Bevoegd gezag: gemeenteraad van Berkelland

Besluit: vaststellen of wijzigen van het Bestemmingsplan buitengebied Berkelland 2016

Categorie Besluit m.e.r.: plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie D14 en vanwege een Passende beoordeling

Activiteit: herzien van het bestemmingsplan buitengebied

Procedurele gegevens:

Aankondiging start procedure op gemeente website: 16 februari 2016

Adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 16 februari 2016

Ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 17 februari t/m 29 maart 2016

Advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 19 april 2016

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. ir. S. Bokma

dhr. mr.drs. G.A.J.M. Hoevenaars (secretaris)

dhr. drs. S.R.J. Jansen

dhr. ir. W.H.A.M. Keijsers

dhr. mr. C.Th. Smit (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie heeft de hierna genoemde informatie van het bevoegde gezag ontvangen. Deze informatie vormt het uitgangspunt van haar advies. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie de website op de pagina *Wat doet de Commissie* in het hoofdstuk Advisering (www.commissiemer.nl/adviesring/watbiedtdecommissie).

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Notitie reikwijdte en detailniveau planm.e.r. Bestemmingsplan buitengebied Berkelland 2016, Tauw, Projectnummer 1231397, 11 januari 2016

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 800
3511 ML Utrecht

Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

